

BS/15/2011

**ROK 2010 W OSOBISTYCH
DOŚWIADCZENIACH POLAKÓW**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
4 lutego 2010 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Od końca lat osiemdziesiątych w grudniowych lub styczniowych sondażach prosimy respondentów o określenie częstotliwości pojawiania się w ich życiu codziennym konkretnych sytuacji i wydarzeń, które miały miejsce w minionym roku. W ten sposób monitorujemy występowanie zarówno pozytywnych zdarzeń, jak chociażby udział w życiu towarzyskim czy kulturalnym, jak też sytuacji o charakterze negatywnym, takich jak poczucie zagrożenia, problemy w urzędach czy straty materialne.

Rok 2010¹ nie przyniósł wprawdzie znaczących zmian w częstotliwości występowania większości analizowanych sytuacji i wydarzeń, zarówno tych pozytywnych, jak i negatywnych, jednak z nieco dłuższej perspektywy można dostrzec pewne tendencje związane ze sposobami spędzania wolnego czasu przez Polaków.

ROK KSIĘGOWY POLAKA

Spośród wymienionych aktywności minionego roku, podobnie jak w latach ubiegłych, najbardziej powszechne są te związane z życiem towarzyskim, dobroczynnością oraz uczestnictwem w kulturze. Zdecydowana większość Polaków (71%) w roku 2010 przynajmniej raz urządziła przyjęcie dla przyjaciół lub znajomych, a blisko dwie trzecie (62%) przekazało pieniądze na cele dobroczynne. Ponad połowa badanych (58%) deklaruje, że w minionym roku przeczytała co najmniej jedną książkę i niemal tyle samo osób (54%) korzystało z internetu w celach pozazawodowych. Mniej więcej co drugi ankietowany – według własnych deklaracji – przynajmniej raz kupił coś atrakcyjnego i nieplanowanego (51%), wybrał się wraz z rodziną do restauracji (48%) oraz przekazał jakieś rzeczy na cele dobroczynne (46%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (248) przeprowadzono w dniach 5–12 stycznia 2011 roku na liczącej 989 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Czy w minionym roku:	Tak				Nie
	Ogółem	wiele razy	kilk a razy	tylko raz	
	w procentach				
– urządził(a) Pan(i) przyjęcie dla grona przyjaciół, znajomych	71	9	50	12	29
– przekazał(a) Pan(i) pieniądze na cele dobroczynne	62	4	39	19	38
– przeczytał(a) Pan(i) książkę dla przyjemności	58	19	29	10	42
– korzystał(a) Pan(i) z internetu z celach pozazawodowych	54	48	5	1	46
– kupił(a) Pan(i) coś atrakcyjnego, nieplanowanego	51	4	33	14	49
– był(a) Pan(i) z rodziną w restauracji	48	6	33	9	52
– przekazała Pan(i) rzeczy, np. ubrania, książki na cele dobroczynne	46	2	31	13	54
– spotkało Pana(ia) jakieś szczęście	43	5	25	13	57
– grał(a) Pan(i) w totolotka	39	11	25	3	61
– był(a) Pan(i) w kinie	39	7	23	9	61
– wyjeżdżał(a) Pan(i) z rodziną na wypoczynek	39	1	16	22	61
– był(a) Pan(i) na imprezie sportowej	38	6	22	10	62
– spotkało Pana(ia) jakieś nieszczęście	29	1	12	16	71
– nie czuł(a) się Pan(i) bezpiecznie na ulicy	27	7	17	3	72
– był(a) Pan(i) za granicą	25	2	11	12	75
– zaciągnął(ęła) Pan(i) kredyt lub pożyczkę w banku lub innej instytucji finansowej	24	0	6	18	76
– pożyczył(a) Pan(i) pieniądze od znajomych	23	3	14	6	77
– przebywał(a) Pan(i) przynajmniej jeden dzień jako pacjent(ka) w szpitalu	19	2	5	12	81
– miał(a) Pan(i) trudności z załatwieniem spraw w urzędach	17	2	9	6	83
– przeznaczył(a) Pan(i) własną pracę, usługi na cele dobroczynne	16	2	9	5	84
– był(a) Pan(i) w teatrze	15	1	7	7	85
– pracował(a) Pan(i) jako wolontariusz(ka)	6	2	2	2	94
– został(a) Pan(i) okradziony(a)	6	0	1	5	94
– pracował(a) Pan(i) za granicą	4	1	1	2	96
– uczestniczył(a) Pan(i) w strajku lub demonstracji	1	0	0	1	99

Pozostałe uwzględnione w badaniu sytuacje nieco rzadziej przydarzały się w życiu Polakom w minionym roku. Tylko nieco ponad dwie piąte badanych (43%) przyznaje, że w 2010 roku przynajmniej raz spotkało ich jakieś szczęście, a nieco mniejszy odsetek stanowią ci, którzy minimum raz grali w totolotka, wybrali się do kina, wyjeżdżali na rodzinny wypoczynek (po 39%) oraz byli na jakiejś imprezie sportowej (38%).

Mniej więcej co czwarty ankietowany stwierdza, że w ciągu ostatnich dwunastu miesięcy co najmniej raz spotkało go jakieś nieszczęście (29%), nie czuł się bezpiecznie na ulicy (27%), wyjeżdżał za granicę (25%), zaciągnął kredyt lub pożyczkę w instytucji finansowej (24%) lub pożyczył pieniądze od znajomych (23%). Co piąty Polak (19%) przebywał w minionym roku przynajmniej jeden dzień w szpitalu w charakterze pacjenta, nieco mniejszą liczebnie grupę stanowią ci, którzy chociaż raz napotkali trudności załatwiają

sprawy urzędowe (17%), przeznaczyli własną pracę lub usługi na cele dobroczynne (16%) lub wybrali się do teatru (15%).

Najrzadziej Polacy deklarowali działalność w wolontariacie (6%), pracę za granicą (4%), relatywnie rzadko zdarzyło im się być ofiarą kradzieży (6%) i tylko sporadycznie uczestniczyli w strajku lub demonstracji (1%).

Bilans roku 2010 w porównaniu z rokiem 2009 wypada zdecydowanie korzystniej przede wszystkim jeżeli chodzi o dobroczynność. Aż o 13 punktów wzrósł odsetek osób deklarujących przekazywanie pieniędzy na cele charytatywne, a o 9 punktów przybyło tych, którzy w ramach wspierania potrzebujących przekazywali ubrania, książki lub inne rzeczy.

Tabela 2

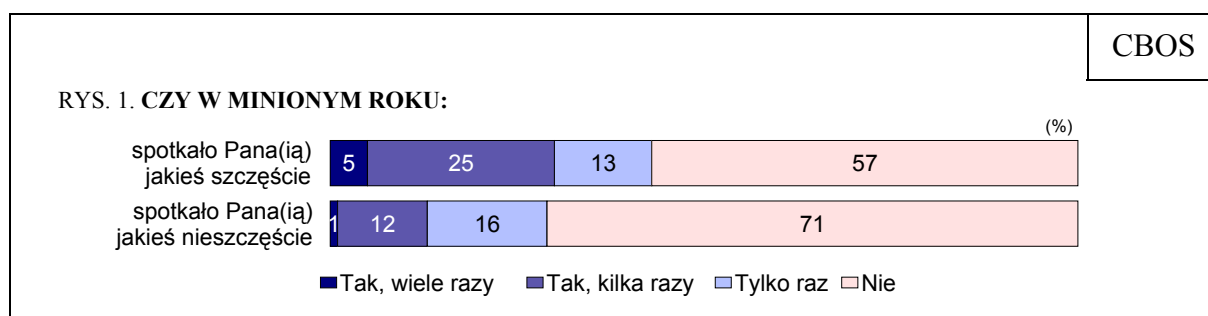
Czy w minionym roku:	2009	2010	Różnica
	odpowiedzi twierdzące w procentach		
– przekazał(a) Pan(i) pieniądze na cele dobroczynne	49	62	+13
– przekazała Pan(i) rzeczy, np. ubrania, książki na cele dobroczynne	37	46	+9
– był(a) Pan(i) z rodziną w restauracji	39	48	+9
– urządził(a) Pan(i) przyjęcie dla grona przyjaciół, znajomych	65	71	+6
– spotkało Pana(ia) jakieś szczęście	37	43	+6
– był(a) Pan(i) na imprezie sportowej	32	38	+6
– przeczytał(a) Pan(i) książkę dla przyjemności	54	58	+4
– wyjeżdżał(a) Pan(i) z rodziną na wypoczynek	35	39	+4
– przeznaczył(a) Pan(i) własną pracę, usługi na cele dobroczynne	12	16	+4
– kupił(a) Pan(i) coś atrakcyjnego, nieplanowanego	48	51	+3
– spotkało Pana(ia) jakieś nieszczęście	26	29	+3
– korzystał(a) Pan(i) z internetu z celach pozazawodowych	52	54	+2
– nie czuł(a) się Pan(i) bezpiecznie na ulicy	25	27	+2
– został(a) Pan(i) okradziony(a)	4	6	+2
– był(a) Pan(i) w kinie	38	39	+1
– zaciągnął(ęła) Pan(i) kredyt lub pożyczkę w banku lub innej instytucji finansowej	23	24	+1
– pożyczył(a) Pan(i) pieniądze od znajomych	22	23	+1
– przebywał(a) Pan(i) przynajmniej jeden dzień jako pacjent(ka) w szpitalu	18	19	+1
– był(a) Pan(i) w teatrze	15	15	0
– pracował(a) Pan(i) jako wolontariusz(ka)	6	6	0
– był(a) Pan(i) za granicą	26	25	-1
– pracował(a) Pan(i) za granicą	5	4	-1
– uczestniczył(a) Pan(i) w strajku lub demonstracji	2	1	-1
– miał(a) Pan(i) trudności z załatwieniem spraw w urzędach	19	17	-2

Pozostałe pozytywne zmiany, to 9-punktowy wzrost liczby tych, którzy byli wraz z rodziną w restauracji, a także większy o 6 punktów odsetek osób, których spotkało szczęście, którzy podjęli się zorganizowania przyjęcia dla przyjaciół lub znajomych oraz tych, którzy wybrali się na imprezę sportową.

BILANS SZCZĘŚĆ I NIESZCZĘŚĆ

Ponad dwie piąte Polaków (43%) przyznało, że w minionym roku przynajmniej raz poczuli się szczęśliwi, przy czym tylko co dwudziesty (5%) miał wiele szczęśliwych sytuacji, a co czwarty (25%) – kilka. Ponad połowa ankietowanych (57%) nie potrafiła przypomnieć sobie żadnego wydarzenia, które mogliby określić jako szczęśliwe.

Mniejszą liczebnie grupę stanowią ci, którym w minionym roku przydarzyło się jakieś nieszczęście. Niespełna co szósty ankietowany (16%) wspominał o jednej takiej sytuacji, co ósmego (12%) nieszczęście spotkało kilkakrotnie, a tylko jeden na stu (1%) miał wiele takich zdarzeń. Można zatem uznać, że w ogólnym bilansie szczęść i nieszczęść rok 2010 był dla Polaków raczej pozytywny.

W porównaniu z rokiem 2009 wzrosła zarówno liczba osób mających powody do zadowolenia – w związku ze szczęśliwymi sytuacjami, jak i tych, którzy mieli powody do zmartwień, napotykać jakieś nieszczęścia. Tym samym zarówno liczba „szczęściarzy” jak i „pechowców” jest obecnie najwyższa od początku monitoringu. Jednak bilans wyrażający się w przewadze osób szczęśliwych nad doświadczającymi nieszczęścia jest obecnie jednym z najkorzystniejszych.

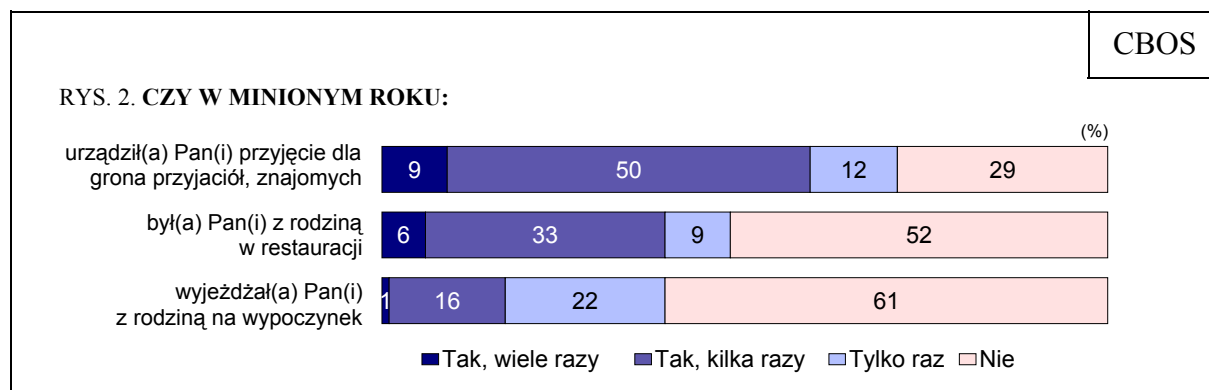
Tabela 3

Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku	Odsetki wskazań dotyczących roku						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Spotkało ich jakieś szczęście	32	33	36	40	41	37	43
Spotkało ich jakieś nieszczęście	27	27	25	22	28	26	29

Analiza uwarunkowań społeczno-demograficznych pokazuje, że szczęście jest silnie związane z obiektywną sytuacją życiową ludzi – doświadczają go tym częściej, im są młodszy, lepiej wykształceni, im wyższą mają pozycję zawodową i lepsze warunki materialne, a także im większą miejscowość zamieszkują. Nieszczęście rozkłada się w społeczeństwie znacznie bardziej równomiernie.

KONTAKTY TOWARZYSKIE I RODZINNE

Z deklaracji respondentów wynika, że w minionym roku zdecydowana większość z nich (71%) przynajmniej raz urządziła przyjęcie dla swoich przyjaciół, przy czym przeważają osoby, które zorganizowały takie spotkania co najmniej kilka razy (50%). Oprócz podtrzymywania więzi towarzyskich istotne okazało się również wspólne spędzanie czasu z rodziną. Blisko połowa badanych (48%) wybrała się ze swoimi bliskimi do restauracji, z czego większość co najmniej kilkakrotnie (39%). Ponad jedna trzecia (35%) przynajmniej raz wyjechała na wypoczynek z rodziną.

Wszystkie analizowane formy kontaktów towarzyskich i rodzinnych w 2010 roku okazały się nieco bardziej popularne niż w latach poprzednich. O ile jednak w przypadku organizowania imprez dla znajomych trudno mówić o trendzie wzrostowym (notowania te – mimo wszystko – pozostają dość stabilne), o tyle rodzinne wyjazdy czy wyjścia do restauracji z roku na rok stają się coraz bardziej powszechne (wyjątek – jak dotąd – stanowił rok 2009, w którym trend wzrostowy został zaburzony).

Tabela 4

Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku	Odsetki wskazań dotyczących roku																				
	'87	'88	'89	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10
Urządzenie przyjęcia dla grona przyjaciół, znajomych	65	65	66	55	55	66	67	62	62	66	64	62	58	61	61	60	66	69	66	65	71
Pójście z rodziną do restauracji	22	22	22	20	20	26	29	27	27	30	27	27	26	29	33	34	37	44	46	39	48
Wyjazd z rodziną na wypoczynek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	31	33	38	35	39

Omawiane sposoby spędzania wolnego czasu z rodziną czy przyjaciółmi w znacznym stopniu zróżnicowane są społecznie (zob. tabele aneksowe). Wpisują się one głównie w styl życia osób młodszych, lepiej wykształconych, zajmujących wyższe pozycje zawodowe i – co za tym idzie – lepiej sytuowanych materialnie, a ponadto mieszkających raczej w większych miejscowościach.

UCZESTNICTWO W ŻYCIU KULTURALNYM I WYDARZENIACH SPORTOWYCH

Czytelnictwo książek, wbrew obawom związanym z coraz silniejszą ingerencją nowych technologii elektronicznych w codzienne życie Polaków, które miałyby wypierać tradycyjne formy spędzania wolnego czasu, od początku lat dziewięćdziesiątych utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Co dziesiąty respondent (10%) przyznał, że w minionym roku przeczytał jedną książkę, blisko co trzeci (29%), że kilka, a niespełna co piąty (19%) twierdzi, że przeczytał ich wiele. Ponad dwie piąte badanych (42%) przyznaje, że nie przeczytało dla przyjemności ani jednej książki.

Podobnie jak rok wcześniej w 2010 roku do kina wybrało się czterech na dziesięciu badanych (39%), z czego większość (30%) była na co najmniej kilku seansach. Niespełna dwie piąte ankietowanych (38%) mogło się również pochwalić obecnością na imprezie sportowej.

Ciągle najmniej popularną formą uczestnictwa w życiu kulturalnym są wyjścia do teatru. Tylko 15% badanych przyznało, że w minionym roku oglądali jakiś spektakl teatralny. Ci jednak, którzy się wybrali, często (8%) nie poprzestali na jednej wizycie.

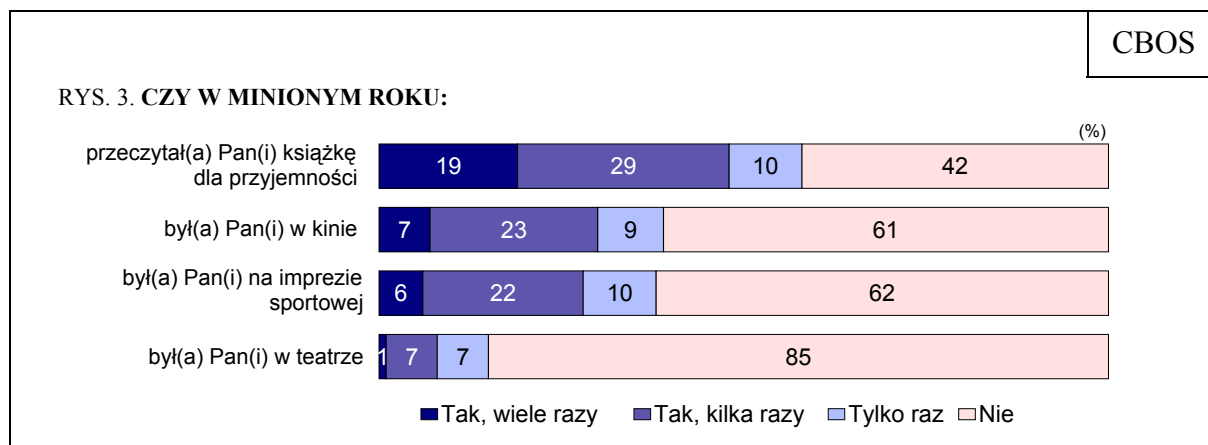

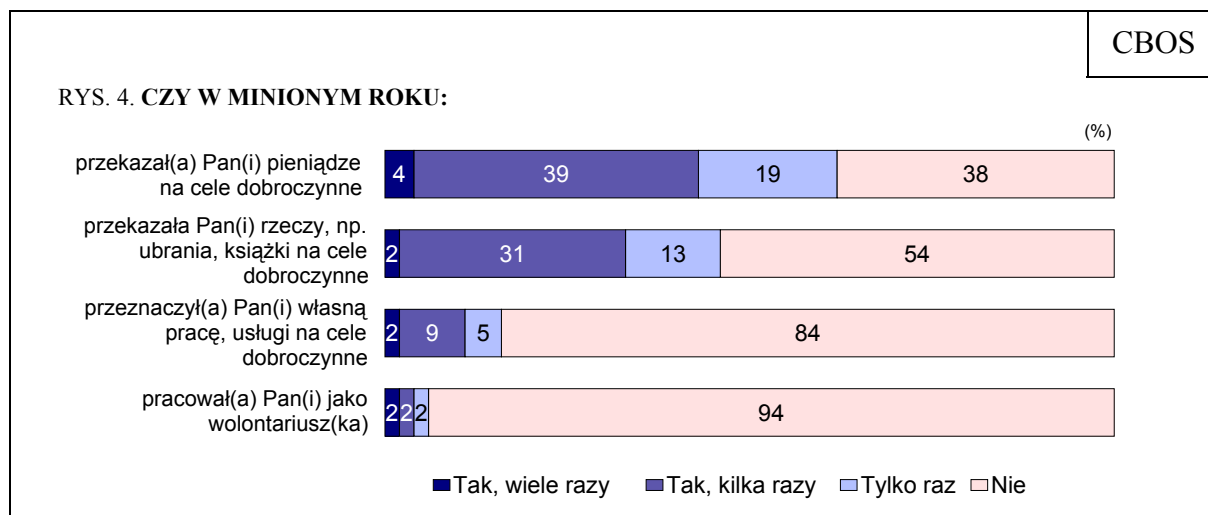
Tabela 5

Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku	Odsetki wskazań dotyczących roku																				
	'87	'88	'89	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10
Przeczytanie książki dla przyjemności	-	64	60	57	58	54	63	59	59	59	54	57	54	57	57	56	58	58	55	54	58
Pójście do kina	41	42	25	16	17	20	22	25	25	33	26	34	33	29	33	31	33	39	39	38	39
Pójście na imprezę sportową	26	26	23	23	24	27	30	27	26	30	25	30	32	33	35	35	38	37	37	32	38
Pójście do teatru	13	18	13	8	10	11	13	14	11	12	12	11	10	12	13	15	13	15	18	15	15

Partycypacja w życiu kulturalnym w dużej mierze związana jest z sytuacją społeczno-ekonomiczną respondentów (zob. tabele aneksowe). Czytanie książek oraz uczęszczanie do kina, teatru, czy na imprezy o charakterze sportowym, są zwykle tym częstsze, im młodszy wiek badanych, większa miejscowość, w której mieszkają, wyższe wykształcenie, bardziej znacząca pozycja zawodowa oraz lepsza sytuacja materialna.

DOBROczynność

Z uzyskanych deklaracji wynika, że w minionym roku większość Polaków starała się w jakiś sposób pomagać osobom potrzebującym. Blisko dwie trzecie badanych (62%, wzrost od 2009 roku o 13 punktów) co najmniej raz przekazało pieniądze na cele dobroczynne, blisko połowa (46%, wzrost o 9 punktów) udzieliła pomocy rzeczowej, np. przekazując ubrania lub książki, a co szósty (16%, wzrost o 4 punkty) przynajmniej raz bezinteresownie poświęcił innym własną pracę lub ofiarował swoją usługę. Znacznie mniej popularna i pozostająca od 2009 roku na niezmiennym poziomie jest praca w charakterze wolontariusza (6%).

Badania nasze pokazują, że aktywność społeczna w sferze dobroczynności od 2006 roku, poza pewnymi spadkami w 2009 roku, utrzymuje się na dość stabilnym poziomie. Należy jednak zauważyć, że obecne deklaracje dotyczące niesienia pomocy rzeczowej czy finansowej należą do najkorzystniejszych od lat. Zapewne przyczyniły się do tego dramatyczne wydarzenia minionego roku związane z kolejnymi falami powodziowymi, które – jak widać – nie pozostawiły Polaków obojętnymi na los poszkodowanych.

Tabela 6

Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku	Odsetki wskazań dotyczących roku				
	2006	2007	2008	2009	2010
Przekazanie pieniędzy na cele dobroczynne	49	43	54	49	62
Przekazanie rzeczy, np. ubrań, książek, na cele dobroczynne	45	44	40	37	46
Przeznaczenie własnej pracy, usług na cele dobroczynne	18	19	15	12	16
Praca w charakterze wolontariusza	4	5	5	6	6

Forma i częstość udzielanej pomocy charytatywnej są dość wyraźnie zróżnicowane społecznie. Materialne wspomaganie potrzebujących zależy przede wszystkim od sytuacji bytowej respondentów, poziomu ich wykształcenia oraz wielkości miejscowości zamieszkania, natomiast pracę w charakterze wolontariusza częściej niż inni podejmują ludzie młodzi – zwłaszcza uczący się (zob. tabele aneksowe).

INTERNET, OKAZYJNE ZAKUPY, TOTOLOTEK

Korzystanie z internetu w celach pozazawodowych staje się coraz bardziej popularną formą spędzania czasu przez Polaków. Od 2006 roku aktywność internetowa respondentów zwiększyła się o 19 punktów. W ubiegłym roku ponad połowa korzystała z sieci co najmniej kilkakrotnie.

Co drugi badany (51%) nie oparł się również pokusie zakupu czegoś atrakcyjnego, a zarazem nieplanowanego, w tym ponad jedna trzecia (37%) skorzystała z możliwości okazjnych zakupów kilka lub wiele razy. W ostatnich pięciu latach częstość nieplanowanych zakupów utrzymuje się na zbliżonym poziomie – wyższym niż w latach 1995 – 2005.

Od dwóch lat coraz mniej popularna staje się natomiast gra w totolotka. W ubiegłym roku przynajmniej jeden los kupiło 39% badanych, a więc o 6% mniej niż w 2009 roku oraz 13% mniej w stosunku do roku 2008.

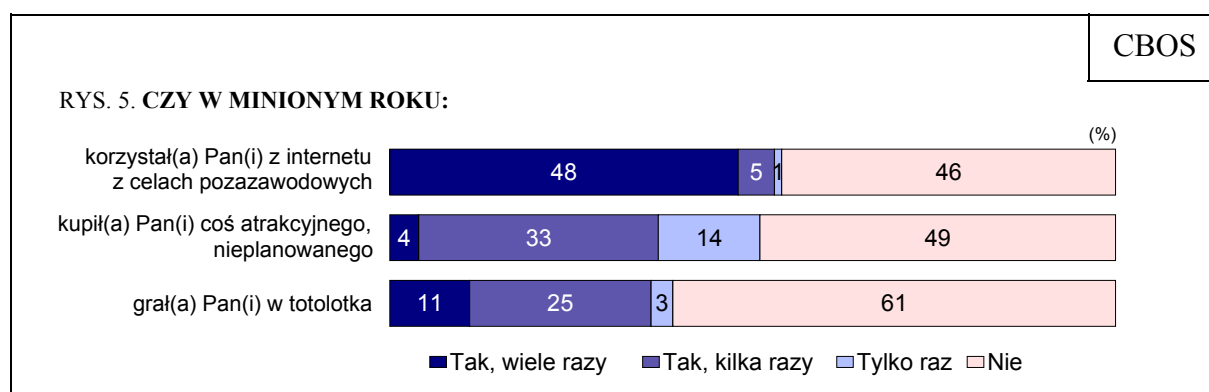
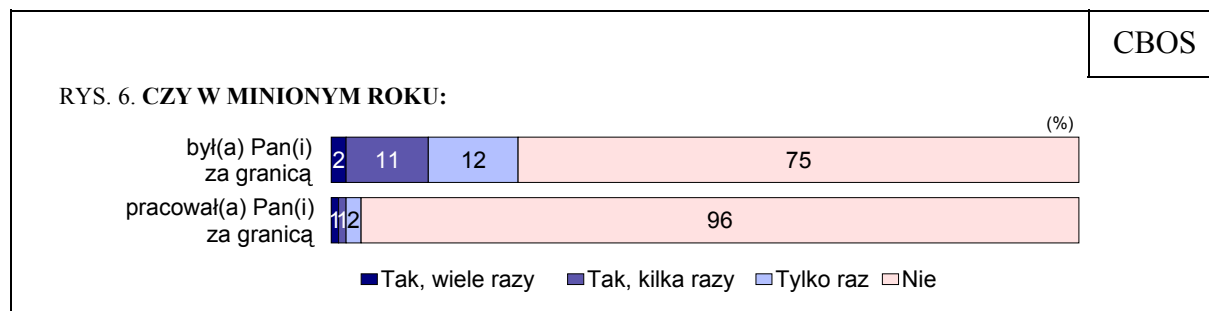

Tabela 7

Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku	Odsetki wskazań dotyczących roku														
	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10
Korzystanie z internetu w celach pozazawodowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35	40	52	52	54
Kupno czegoś atrakcyjnego, nieplanowanego	41	39	34	44	38	42	34	42	38	42	47	50	52	48	51
Gra w totolotka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42	46	52	45	39

WYJAZDY ZAGRANICZNE

Wyjazdy i wycieczki zagraniczne, pomimo że są dużo bardziej popularne niż w latach dziewięćdziesiątych, stanowią ciągle dość ograniczoną formę spędzania urlopu. W minionym roku – podobnie jak rok wcześniej – poza krajem był co czwarty ankietowany (25%).

Od dwóch lat zmniejsza się odsetek osób podejmujących pracę poza Polską. Deklaracje zarobkowych wyjazdów zagranicznych w 2010 roku kształtowały się na poziomie 4%, co stanowi porównywalną liczbę do tej sprzed akcesji naszego kraju do Unii Europejskiej.

Tabela 8

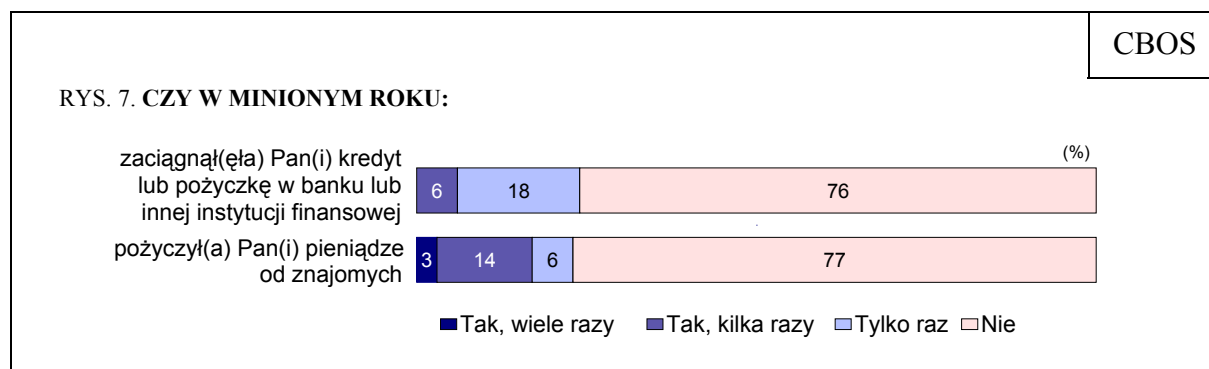
Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku	Odsetki wskazań dotyczących roku																	
	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10
Byli za granicą	13	11	14	18	18	17	18	19	21	18	21	19	21	22	26	30	26	25
Pracowali za granicą	-	-	-	3	3	4	4	3	4	3	5	4	7	6	7	8	5	4

Rekreacyjne wyjazdy zagraniczne wpisują się głównie w styl życia osób najlepiej wykształconych, zajmujących bardziej znaczące pozycje zawodowe, osiągających stosunkowo wysokie dochody *per capita* i najbardziej zadowolonych ze swoich warunków materialnych. Za granicę wyjeżdżają też częściej osoby w wieku poniżej 45 lat niż starsze.

KREDYTY I POŻYCZKI

Popularność kredytów i innych form pożyczek utrzymała się w minionym roku na niezmiennym poziomie w stosunku do roku 2009. Niespełna co czwarty badany (24%) pożyczył pieniądze w jakiejś instytucji finansowej i niemal tyle samo osób (23%) zadłużyło

się u znajomych. O ile jednak w bankach pożyczki miały głównie charakter jednorazowy, o tyle pomoc znajomych w tym względzie wykorzystywana była częściej.

Z dłuższej perspektywy widać, że obecnie ratowanie domowego budżetu poprzez pożyczki od rodziny czy przyjaciół stosowane jest zdecydowanie rzadziej niż pod koniec lat osiemdziesiątych, czy nawet w ubiegłej dekadzie, natomiast jeżeli chodzi o kredyty i pożyczki bankowe, to cieszą się one nieco mniejszą popularnością niż w roku 2007 czy 2008.

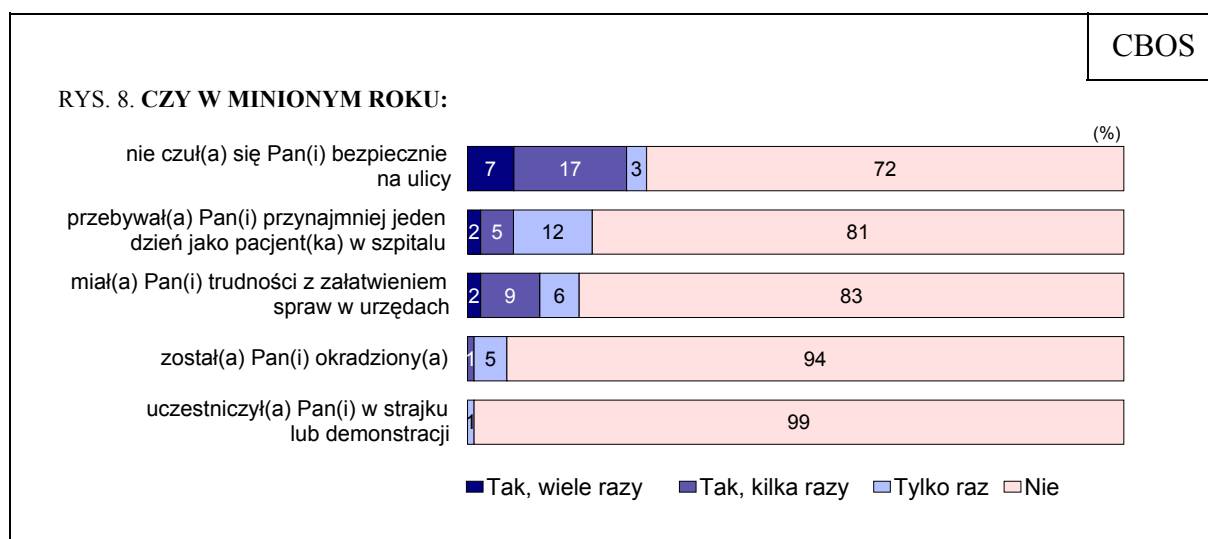
Tabela 9

Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku	Odsetki wskazań dotyczących roku																				
	'87	'88	'89	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10
Zaciągnięcie kredytu lub pożyczki w instytucji finansowej	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29	28	23	24
Pożyczenie pieniędzy od znajomych	48	50	40	39	36	34	30	32	33	35	32	36	33	27	36	27	29	22	27	22	23

Patrząc na różnicowania społeczno-demograficzne kredyto- i pożyczkobiorców okazuje się, że z finansowej pomocy bliskich stosunkowo najczęściej korzystają osoby, które – jak się wydaje – nie spełniają odpowiednich kryteriów umożliwiających zaciągnięcie pożyczki w banku. Są to osoby najmłodsze (w wieku od 18 do 24 lat) oraz najgorzej sytuowane materialnie – zwłaszcza bezrobotni, niewykwalifikowani robotnicy oraz renciści. Deklaracje zadłużania się w instytucjach finansowych są zdecydowanie mniej zróżnicowane społecznie i – co najważniejsze – nie zależą od uzyskiwanych dochodów.

POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA, SPOTKANIE Z URZĘDEM I SZPITALEM

Mając na uwadze różnego rodzaju nieprzyjemne sytuacje i wydarzenia, które przydarzyły się Polakom w minionym roku, respondenci najczęściej wskazywali brak poczucia bezpieczeństwa na ulicy (27% wskazań, z czego co czwarty badany przynajmniej kilka razy doświadczył tego typu zagrożenia). Co piąty dorosły Polak (19%) w 2010 roku przebywał w szpitalu jako pacjent, z czego w ponad jednej trzeciej przypadków (7%) hospitalizacja okazała się konieczna co najmniej kilkakrotnie.

Kolejny rodzaj stresów, na które narażeni byli Polacy w minionym roku wiązał się z załatwianiem spraw urzędowych. Trudności podczas wizyty w urzędzie napotkał mniej więcej co szósty badany (17%, spadek od 2009 roku o 2 punkty), z czego większość (11%) mówi o przynajmniej kilku takich doświadczeniach. Minimalnie większy niż w 2009 roku okazał się natomiast odsetek tych, którzy padli ofiarą kradzieży. W 2010 roku liczba poszkodowanych w ten sposób wzrosła o 2 punkty – do 6%.

Zupełnie marginalnym doświadczeniem było uczestnictwo w strajkach lub demonstracjach. W 2010 roku protestował zaledwie jeden na stu ankietowanych (1%). Wskaźnik ten utrzymuje się na w miarę stałym – znikomym poziomie, nieporównywalnym z tym z końca lat osiemdziesiątych.

Patrząc z nieco dłuższej perspektywy możemy zauważyć, że poczucie bezpieczeństwa w Polsce wyraźnie się poprawia. W porównaniu z poprzednią dekadą zmniejszył się też nieco odsetek osób będących ofiarami złodziei. Optymizmem napawa, nieznaczny co prawda, ale dość systematyczny w ostatnich latach spadek deklarowanych problemów urzędowych, co znajduje również potwierdzenie w innych badaniach dotyczących funkcjonowania urzędów i jakości pracy urzędników².

Tabela 10

Sytuacje, w których badani przynajmniej raz uczestniczyli w danym roku	Odsetki wskazań dotyczących roku																				
	'87	'88	'89	'92	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'00	'01	'02	'04	'05	'06	'07	'08	'09	'10
Brak poczucia bezpieczeństwa na ulicy	29	45	40	46	41	38	40	43	45	43	44	38	40	38	42	40	37	31	33	25	27
Leczenie się w szpitalu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	20	18	19
Trudności z załatwieniem spraw w urzędzie	45	43	30	22	22	20	21	22	21	27	24	27	24	24	28	24	22	19	20	19	17
Bycie okradzionym	-	11	-	10	11	10	10	10	11	12	9	12	8	9	10	7	7	5	5	4	6
Uczestniczenie w strajku lub demonstracji	5	8	2	3	2	1	3	2	2	4	2	1	1	2	2	2	1	3	3	2	1

★

★

★

Rok 2010, rok dramatycznych wydarzeń związanych z kolejnymi falami powodzi, które nawiedziły Polskę, okazał się wyjątkowy, jeśli chodzi o zaangażowanie obywateli w pomoc niesioną potrzebującym, zarówno finansową, jak i rzeczową.

W pozostałych wymiarach zmiany krótkookresowe są znacznie mniej spektakularne lub wręcz niezauważalne, jednak z trochę dłuższej perspektywy można zauważyć, że style życia Polaków nieco się zmieniają. Coraz bardziej powszechne stają się rodzinne wyjazdy oraz wyjścia do restauracji. Istotnym znakiem czasu jest to, że ważnym elementem spędzania wolnego czasu – nie tylko w przypadku młodzieży – jest surfowanie w internecie.

² Zob. np. badanie CBOS zrealizowane na zlecenie MSWiA:
http://www.mswia.gov.pl/portals/pl/2/8912/Wiecej_zadowolonych_z_pracy_urzedow.html

Do niewątpliwie pozytywnych symptomów zachodzących zmian należy zaliczyć wzrastające poczucie bezpieczeństwa obywateli oraz coraz mniejsze narzekanie na obsługę w urzędach.

Opracował
Rafał BOGUSZEWSKI

A N E K S

Tabela 1

		Czy w minionym roku urządził(a) Pan(i) przyjęcie dla grona przyjaciół, znajomych?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		9	50	12	29	989
Płeć	Mężczyźni	10	49	14	27	471
	Kobiety	9	50	10	31	518
Wiek	18-24 lata	16	49	15	20	129
	25-34	9	62	12	18	193
	35-44	10	59	11	20	151
	45-54	8	49	9	34	171
	55-64	9	50	9	31	169
	65 lat i więcej	4	31	16	50	176
Miejsce zamieszkania	Wieś	7	48	11	35	372
	Miasto do 20 tys.	6	47	15	32	129
	20-100 tys.	10	54	14	23	193
	101-500 tys.	13	51	11	25	165
	501 tys. i więcej mieszk.	13	52	9	27	129
Wykształcenie	Podstawowe	7	31	14	48	232
	Zasadnicze zawodowe	5	52	11	33	244
	Średnie	10	55	13	23	336
	Wyższe	16	64	9	11	176
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	14	69	8	9	100
	Średni personel, technicy	8	55	20	18	47
	Pracownicy adm.-biurowi	14	61	7	18	50
	Pracownicy usług	15	62	10	13	62
	Robotnicy wykwalifikowani	1	62	12	25	125
	Robotnicy niewykwalifik.	5	42	9	45	51
	Rolnicy	1	59		39	37
	Pracujący na własny rach.	24	54	7	15	46
Bierni zawodowo	Renciści	1	38	12	48	67
	Emeryci	5	37	16	42	206
	Uczniowie i studenci	22	46	15	17	73
	Bezrobotni	5	45	11	39	71
	Gospodynie domowe i inni	18	33	13	37	55
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	10	65	10	15	162
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	10	66	4	19	65
	sekt. pryw. poza rolnict.	11	59	11	19	220
	prywatnym gosp. rolnym		59	4	37	30
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	5	42	11	42	174
	501-750	4	49	11	36	120
	751-1000	8	50	11	31	179
	1001-1500	8	56	10	27	165
	Powyżej 1500 zł	20	53	11	16	154
Ocena własnych war. mater.	Złe	4	25	14	56	154
	Średnie	4	48	15	33	423
	Dobre	16	61	8	15	413
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	12	36	13	39	49
	Raz w tygodniu	6	56	10	28	470
	1-2 razy w miesiącu	9	43	15	34	136
	Kilka razy w roku	12	52	13	23	228
	W ogóle nie uczestniczy	14	36	11	40	106
Poglądy polityczne	Lewica	12	45	16	27	148
	Centrum	7	52	12	28	345
	Prawica	11	54	10	26	319
	Trudno powiedzieć	8	43	11	39	178

Tabela 2

		Czy w minionym roku był(a) Pan(i) z rodziną w restauracji?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		6	33	9	52	987
Płeć	Mężczyźni	8	30	9	54	469
	Kobiety	5	35	10	50	518
Wiek	18-24 lata	9	35	6	49	129
	25-34	11	48	15	27	192
	35-44	9	43	11	37	151
	45-54	4	29	7	59	171
	55-64	4	30	7	59	169
	65 lat i więcej	2	11	9	78	176
Miejsce zamieszkania	Wieś	3	25	8	64	371
	Miasto do 20 tys.	6	33	10	50	129
	20-100 tys.	8	36	10	47	193
	101-500 tys.	9	38	15	38	165
	501 tys. i więcej mieszk.	10	40	5	44	129
Wykształcenie	Podstawowe	2	12	7	79	230
	Zasadnicze zawodowe	3	26	7	64	244
	Średnie	8	39	11	41	336
	Wyższe	14	56	11	19	176
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	16	62	13	9	100
	Średni personel, technicy	9	41	18	33	47
	Pracownicy adm.-biurowi	10	44	12	34	50
	Pracownicy usług	10	38	10	41	62
	Robotnicy wykwalifikowani	6	36	10	48	125
	Robotnicy niewykwalifik.	6	20	7	67	51
	Rolnicy	1	21	10	68	36
	Pracujący na własny rach.	12	58	7	22	46
Bierni zawodowo	Renciści		19	8	72	67
	Emeryci	1	18	8	72	206
	Uczniowie i studenci	9	38	5	48	73
	Bezrobotni	3	21	5	72	71
	Gospodynie domowe i inni	8	21	11	60	55
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	11	50	12	27	162
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	12	34	17	37	65
	sekt. pryw. poza rolnict.	10	46	9	36	220
	prywatnym gosp. rolnym		18	9	73	30
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	2	24	12	62	173
	501-750	4	20	8	68	120
	751-1000	4	30	8	57	179
	1001-1500	8	40	10	42	165
	Powyżej 1500 zł	15	44	8	32	154
Ocena własnych war. mater.	Złe	2	9	8	81	154
	Średnie	3	25	10	62	423
	Dobre	11	49	9	31	411
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	6	27	5	62	49
	Raz w tygodniu	4	31	12	53	470
	1-2 razy w miesiącu	7	29	6	58	136
	Kilka razy w roku	9	38	7	46	228
	W ogóle nie uczestniczy	12	36	6	46	104
Poglądy polityczne	Lewica	9	32	9	51	148
	Centrum	7	34	10	48	343
	Prawica	7	34	10	50	319
	Trudno powiedzieć	3	27	6	63	178

Tabela 3

		Czy w minionym roku wyjeżdżał(a) Pan(i) z rodziną na wypoczynek?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		1	16	22	61	989
Płeć	Mężczyźni	1	16	22	61	471
	Kobiety	1	16	22	62	518
Wiek	18-24 lata	2	23	22	53	129
	25-34	1	22	29	48	193
	35-44	2	26	29	43	151
	45-54		10	24	66	171
	55-64	1	13	19	66	169
	65 lat i więcej	0	5	8	86	176
Miejsce zamieszkania	Wieś		8	19	73	372
	Miasto do 20 tys.		10	21	69	129
	20-100 tys.	0	21	25	53	193
	101-500 tys.	3	27	23	47	165
	501 tys. i więcej mieszk.	3	22	25	50	129
Wykształcenie	Podstawowe	1	5	7	86	232
	Zasadnicze zawodowe	1	7	17	75	244
	Średnie	0	21	30	48	336
	Wyższe	1	33	33	33	176
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	1	41	39	20	100
	Średni personel, technicy		22	40	38	47
	Pracownicy adm.-biurowi	2	18	33	47	50
	Pracownicy usług		24	25	50	62
	Robotnicy wykwalifikowani		13	26	61	125
	Robotnicy niewykwalifik.	2	7	16	75	51
	Rolnicy		5	17	77	37
	Pracujący na własny rach.	2	27	37	35	46
Bierni zawodowo	Renciści		5	9	86	67
	Emeryci	1	7	13	79	206
	Uczniowie i studenci	2	23	21	53	73
	Bezrobotni		9	15	76	71
	Gospodynie domowe i inni	4	14	13	69	55
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	1	28	36	36	162
	spółce właścicieli prywatnych i państwa		25	41	35	65
	sekt. pryw. poza rolnict.	1	20	27	52	220
	prywatnym gosp. rolnym		10	17	72	30
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł		8	16	76	174
	501-750		11	15	74	120
	751-1000		12	23	65	179
	1001-1500		16	26	58	165
	Powyżej 1500 zł	4	32	27	37	154
Ocena własnych war. mater.	Złe		4	6	90	154
	Średnie	0	9	18	72	423
	Dobre	2	27	32	39	413
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		16	17	67	49
	Raz w tygodniu		13	24	63	470
	1-2 razy w miesiącu	1	17	21	61	136
	Kilka razy w roku	3	18	23	56	228
	W ogóle nie uczestniczy		22	16	62	106
Poglądy polityczne	Lewica	1	14	25	60	148
	Centrum	1	17	24	59	345
	Prawica	1	20	25	55	319
	Trudno powiedzieć	1	10	12	78	178

Tabela 4

		Czy w minionym roku przeczytał(a) Pan(i) książkę dla przyjemności?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		19	29	10	42	988
Płeć	Mężczyźni	11	26	11	52	471
	Kobiety	25	33	9	33	517
Wiek	18-24 lata	24	31	12	33	129
	25-34	19	33	11	38	193
	35-44	18	32	14	36	151
	45-54	15	28	10	47	171
	55-64	19	27	10	45	169
	65 lat i więcej	17	27	4	52	176
Miejsce zamieszkania	Wieś	11	25	10	54	371
	Miasto do 20 tys.	15	33	5	47	129
	20-100 tys.	21	30	12	36	193
	101-500 tys.	23	31	13	33	165
	501 tys. i więcej mieszk.	36	33	7	23	129
Wykształcenie	Podstawowe	8	20	7	66	232
	Zasadnicze zawodowe	9	24	12	54	244
	Średnie	24	34	10	32	336
	Wyższe	35	40	11	13	176
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	35	46	11	9	100
	Średni personel, technicy	25	33	17	25	47
	Pracownicy adm.-biurowi	27	28	13	32	50
	Pracownicy usług	13	25	22	40	62
	Robotnicy wykwalifikowani	6	25	11	58	125
	Robotnicy niewykwalifik.	13	16	7	64	51
	Rolnicy	8	17	16	59	37
	Pracujący na własny rach.	25	39	12	24	46
Bierni zawodowo	Renciści	12	19	6	63	67
	Emeryci	18	28	5	49	206
	Uczniowie i studenci	33	35	6	26	73
	Bezrobotni	12	30	9	50	71
		Gospodynie domowe i inni	19	33	11	37
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	28	38	12	23	162
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	18	27	26	28	65
	sekt. pryw. poza rolnict.	14	28	11	46	220
	prywatnym gosp. rolnym	6	27	12	54	30
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	9	24	10	57	173
	501-750	15	24	14	47	120
	751-1000	17	29	7	46	179
	1001-1500	24	30	9	38	165
	Powyżej 1500 zł	34	40	11	16	154
Ocena własnych war. mater.	Złe	14	17	11	59	153
	Średnie	14	29	9	49	423
	Dobre	26	35	11	29	413
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	24	24	11	41	49
	Raz w tygodniu	17	32	10	42	470
	1-2 razy w miesiącu	14	26	15	45	136
	Kilka razy w roku	19	30	8	43	228
		W ogóle nie uczestniczy	31	23	8	38
Poglądy polityczne	Lewica	23	25	10	42	147
	Centrum	19	32	13	37	345
	Prawica	19	34	8	39	319
		Trudno powiedzieć	14	20	8	58

Tabela 5

		Czy w minionym roku był(a) Pan(i) w teatrze?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		1	7	7	85	989
Płeć	Mężczyźni	1	6	6	87	471
	Kobiety	1	8	8	83	518
Wiek	18-24 lata	1	14	12	73	129
	25-34	1	7	10	82	193
	35-44	1	6	8	85	151
	45-54	0	5	5	89	171
	55-64	1	8	6	86	169
	65 lat i więcej	1	4	4	92	176
Miejsce zamieszkania	Wieś	0	3	3	93	372
	Miasto do 20 tys.		2	5	93	129
	20-100 tys.		9	6	85	193
	101-500 tys.	2	11	10	77	165
	501 tys. i więcej mieszk.	3	17	18	62	129
Wykształcenie	Podstawowe		3	2	95	232
	Zasadnicze zawodowe		1	2	97	244
	Średnie	1	7	8	83	336
	Wyższe	3	21	18	58	176
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	4	24	20	52	100
	Średni personel, technicy		11	10	79	47
	Pracownicy adm.-biurowi	5	11	20	65	50
	Pracownicy usług		2	2	96	62
	Robotnicy wykwalifikowani		1	4	95	125
	Robotnicy niewykwalifik.			2	98	51
	Rolnicy		1		99	37
	Pracujący na własny rach.		13	4	83	46
Bierni zawodowo	Renciści			3	97	67
	Emeryci	1	5	4	90	206
	Uczniowie i studenci	2	22	14	62	73
	Bezrobotni				100	71
	Gospodynie domowe i inni		2	9	89	55
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	3	14	18	66	162
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	2	8	7	83	65
	sekt. pryw. poza rolnict.		6	4	89	220
	prywatnym gosp. rolnym				100	30
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł		1	3	96	174
	501-750	1	4	5	91	120
	751-1000	1	3	8	89	179
	1001-1500	2	8	9	81	165
	Powyżej 1500 zł	1	20	12	66	154
Ocena własnych war. mater.	Złe	1	2	2	95	154
	Średnie	0	4	7	89	423
	Dobre	2	13	9	77	413
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		6	7	87	49
	Raz w tygodniu	1	7	7	86	470
	1-2 razy w miesiącu		4	11	86	136
	Kilka razy w roku	1	9	7	83	228
	W ogóle nie uczestniczy	2	10	5	83	106
Poglądy polityczne	Lewica	1	9	7	83	148
	Centrum	2	6	7	86	345
	Prawica	1	10	9	81	319
	Trudno powiedzieć		4	5	91	178

Tabela 6

		Czy w minionym roku przekazał(a) Pan(i) pieniądze na cele dobroczynne?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		4	39	19	38	989
Płeć	Mężczyźni	3	37	19	41	471
	Kobiety	4	42	19	35	518
Wiek	18-24 lata	7	35	18	40	129
	25-34	5	39	25	31	193
	35-44	3	48	21	29	151
	45-54	4	40	18	39	171
	55-64	3	40	19	37	169
	65 lat i więcej	2	34	12	52	176
Miejsce zamieszkania	Wieś	2	36	17	45	372
	Miasto do 20 tys.	2	29	19	50	129
	20-100 tys.	4	37	22	36	193
	101-500 tys.	6	44	18	31	165
	501 tys. i więcej mieszk.	7	55	21	18	129
Wykształcenie	Podstawowe	2	26	13	58	232
	Zasadnicze zawodowe	1	35	20	45	244
	Średnie	5	44	20	31	336
	Wyższe	7	54	24	15	176
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	5	56	28	11	100
	Średni personel, technicy	7	44	34	15	47
	Pracownicy adm.-biurowi	2	48	28	22	50
	Pracownicy usług	1	47	21	31	62
	Robotnicy wykwalifikowani	2	35	28	35	125
	Robotnicy niewykwalifik.	9	28	14	49	51
	Rolnicy		35	11	54	37
	Pracujący na własny rach.	5	52	18	25	46
Bierni zawodowo	Renciści	1	30	7	61	67
	Emeryci	3	38	15	44	206
	Uczniowie i studenci	9	37	11	43	73
	Bezrobotni	5	26	13	56	71
	Gospodynie domowe i inni	1	37	15	47	55
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	6	50	26	18	162
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	6	46	32	15	65
	sekt. pryw. poza rolnict.	2	43	24	31	220
	prywatnym gosp. rolnym	2	34	18	46	30
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	2	34	11	54	174
	501-750	1	39	21	38	120
	751-1000	4	37	22	38	179
	1001-1500	5	48	19	28	165
	Powyżej 1500 zł	6	48	21	25	154
Ocena własnych war. mater.	Złe	1	26	14	59	154
	Średnie	2	39	18	42	423
	Dobre	7	44	22	27	413
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	10	41	11	38	49
	Raz w tygodniu	3	45	18	34	470
	1-2 razy w miesiącu	4	32	20	44	136
	Kilka razy w roku	4	36	22	39	228
	W ogóle nie uczestniczy	3	29	21	47	106
Poglądy polityczne	Lewica	5	33	24	38	148
	Centrum	3	42	19	36	345
	Prawica	5	45	18	31	319
	Trudno powiedzieć	2	28	16	54	178

Tabela 7

		Czy w minionym roku pracował(a) Pan(i) jako wolontariusz(ka)?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		2	2	2	94	989
Płeć	Mężczyźni	1	1	2	95	471
	Kobiety	3	2	2	94	518
Wiek	18-24 lata	4	5	5	85	129
	25-34	2		2	96	193
	35-44	3	2	2	93	151
	45-54	3	2	2	93	171
	55-64	1	1	0	97	169
	65 lat i więcej	0	1	0	99	176
Miejsce zamieszkania	Wieś	2	1	1	97	372
	Miasto do 20 tys.	1	2	3	94	129
	20-100 tys.	4	1	2	94	193
	101-500 tys.	2	2	3	92	165
	501 tys. i więcej mieszk.	2	4	4	90	129
Wykształcenie	Podstawowe	2		0	97	232
	Zasadnicze zawodowe	1	1	1	97	244
	Średnie	2	2	3	93	336
	Wyższe	4	3	4	89	176
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	2	4	4	90	100
	Średni personel, technicy	4		5	90	47
	Pracownicy adm.-biurowi	2	2	6	90	50
	Pracownicy usług	2		2	97	62
	Robotnicy wykwalifikowani		1	1	98	125
	Robotnicy niewykwalifik.			2	98	51
	Rolnicy				100	37
	Pracujący na własny rach.	2		2	95	46
Bierni zawodowo	Renciści	6			94	67
	Emeryci	0	1	0	98	206
	Uczniowie i studenci	7	8	5	80	73
	Bezrobotni	2	1		97	71
	Gospodynie domowe i inni	5	2	3	90	55
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	3	3	4	90	162
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	2		5	94	65
	sekt. pryw. poza rolnict.		0	2	98	220
	prywatnym gosp. rolnym				100	30
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	2	2		96	174
	501-750	2	3	1	94	120
	751-1000	2	2	2	94	179
	1001-1500	2	2	2	93	165
	Powyżej 1500 zł	2	0	4	94	154
Ocena własnych war. mater.	Złe	3	2	2	94	154
	Średnie	2	1	1	96	423
	Dobre	2	2	3	93	413
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	9	7		83	49
	Raz w tygodniu	1	1	2	96	470
	1-2 razy w miesiącu	1	2	3	95	136
	Kilka razy w roku	3	1	3	94	228
	W ogóle nie uczestniczy	2	2	2	94	106
Poglądy polityczne	Lewica	4	1	3	92	148
	Centrum	1	1	2	95	345
	Prawica	2	2	2	94	319
	Trudno powiedzieć	3	1	0	96	178

Tabela 8

		Czy w minionym roku korzystał(a) Pan(i) z internetu w celach niezwiązanych z pracą zawodową?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		48	5	1	46	989
Płeć	Mężczyźni	49	7	1	43	471
	Kobiety	47	4	1	48	518
Wiek	18-24 lata	90	1	2	6	129
	25-34	74	6		19	193
	35-44	61	11		27	151
	45-54	36	8	2	54	171
	55-64	30	3		67	169
	65 lat i więcej	5	2	0	93	176
Miejsce zamieszkania	Wieś	38	5		57	372
	Miasto do 20 tys.	43	5	2	50	129
	20-100 tys.	54	4	2	40	193
	101-500 tys.	57	6		38	165
	501 tys. i więcej mieszk.	62	7		31	129
Wykształcenie	Podstawowe	23	3	1	73	232
	Zasadnicze zawodowe	25	8		67	244
	Średnie	62	5	1	32	336
	Wyższe	86	5		9	176
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	90	4		6	100
	Średni personel, technicy	78	5		16	47
	Pracownicy adm.-biurowi	70	6	2	22	50
	Pracownicy usług	67	4	2	27	62
	Robotnicy wykwalifikowani	50	7	1	41	125
	Robotnicy niewykwalifik.	27	10		64	51
	Rolnicy	29	9		62	37
	Pracujący na własny rach.	68	16		16	46
Bierni zawodowo	Renciści	21	2		76	67
	Emeryci	11	2	0	87	206
	Uczniowie i studenci	96	3		1	73
	Bezrobotni	30	10	2	58	71
	Gospodynie domowe i inni	45	6		49	55
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	69	9	0	21	162
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	73	7		21	65
	sekt. pryw. poza rolnict.	65	5	1	29	220
	prywatnym gosp. rolnym	34	16		50	30
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	33	12	1	54	174
	501-750	42	7		52	120
	751-1000	44	3		52	179
	1001-1500	48	3		49	165
	Powyżej 1500 zł	67	6	1	26	154
Ocena własnych war. mater.	Złe	26	2	0	72	154
	Średnie	36	6	1	57	423
	Dobre	68	6	0	25	413
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	27	4	3	66	49
	Raz w tygodniu	42	7	0	50	470
	1-2 razy w miesiącu	46	5	1	48	136
	Kilka razy w roku	60	3	1	36	228
	W ogóle nie uczestniczy	58	3		39	106
Poglądy polityczne	Lewica	50	4	1	45	148
	Centrum	50	8	1	42	345
	Prawica	49	5	0	46	319
	Trudno powiedzieć	41	2	1	56	178

Tabela 9

		Czy w minionym roku był(a) Pan(i) za granicą?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		2	11	11	75	988
Płeć	Mężczyźni	3	13	12	72	471
	Kobiety	1	9	11	78	517
Wiek	18-24 lata	1	15	15	69	129
	25-34	4	12	16	69	193
	35-44	2	16	15	68	151
	45-54	3	11	9	77	171
	55-64	1	8	11	80	169
	65 lat i więcej	1	7	4	88	175
Miejsce zamieszkania	Wieś	1	8	9	82	372
	Miasto do 20 tys.	3	13	7	77	128
	20-100 tys.	2	15	13	69	193
	101-500 tys.	2	12	18	69	165
	501 tys. i więcej mieszk.	2	12	13	73	129
Wykształcenie	Podstawowe	2	4	5	89	232
	Zasadnicze zawodowe	2	10	5	82	243
	Średnie	2	13	15	71	336
	Wyższe	2	18	22	58	176
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	4	19	25	52	100
	Średni personel, technicy	2	9	19	70	47
	Pracownicy adm.-biurowi	2	12	20	65	50
	Pracownicy usług	2	10	13	75	62
	Robotnicy wykwalifikowani	1	12	12	75	125
	Robotnicy niewykwalifik.	6	8	4	83	51
	Rolnicy	2	9	3	86	37
	Pracujący na własny rach.	2	20	17	61	46
Bierni zawodowo	Renciści		8	5	87	67
	Emeryci	1	6	6	88	205
	Uczniowie i studenci	2	14	14	70	73
	Bezrobotni	1	13	7	79	71
	Gospodynie domowe i inni	7	11	8	74	55
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	3	15	19	63	162
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	1	10	23	65	65
	sekt. prywat. poza rolnict.	2	15	12	71	220
	prywatnym gosp. rolnym		9		91	29
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	1	6	6	87	174
	501-750		7	11	82	120
	751-1000	3	8	7	82	179
	1001-1500	2	10	20	68	165
	Powyżej 1500 zł	3	24	12	62	154
Ocena własnych war. mater.	Złe	2	9	5	83	154
	Średnie	1	9	11	79	423
	Dobre	3	14	15	68	412
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu		8	19	73	48
	Raz w tygodniu	1	11	8	79	470
	1-2 razy w miesiącu	1	8	10	82	136
	Kilka razy w roku	4	12	14	70	228
	W ogóle nie uczestniczy	2	16	21	62	106
Poglądy polityczne	Lewica	3	8	17	72	148
	Centrum	2	10	12	77	345
	Prawica	2	14	11	72	318
	Trudno powiedzieć	1	10	6	82	178

Tabela 10

		Czy w minionym roku miał(a) Pan(i) trudności w załatwieniu spraw w urzędzie gminnym, miejskim, dzielnicowym?				Liczba osób
		Tak, wiele razy	Tak, kilka razy	Tylko raz	Nie	
		%	%	%	%	
Ogółem		2	9	6	83	983
Płeć	Mężczyźni	1	8	8	83	467
	Kobiety	2	9	4	85	517
Wiek	18-24 lata	3	10	7	81	128
	25-34	1	12	5	82	190
	35-44	2	12	10	76	151
	45-54	1	11	4	84	171
	55-64	3	6	5	86	169
	65 lat i więcej	1	3	4	92	174
Miejsce zamieszkania	Wieś	2	8	7	84	367
	Miasto do 20 tys.	2	8	5	84	129
	20-100 tys.	2	9	6	83	193
	101-500 tys.	2	12	5	82	165
	501 tys. i więcej mieszk.	1	9	4	87	129
Wykształcenie	Podstawowe	2	5	5	89	230
	Zasadnicze zawodowe	2	11	7	80	243
	Średnie	2	9	7	82	336
	Wyższe	1	11	3	85	175
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.		9	2	88	100
	Średni personel, technicy		8	5	87	47
	Pracownicy adm.-biurowi	4	8	2	85	48
	Pracownicy usług	2	15	14	69	62
	Robotnicy wykwalifikowani	1	11	7	81	124
	Robotnicy niewykwalifik.		7	9	84	51
	Rolnicy	1	7	3	88	37
	Pracujący na własny rach.		10	8	82	46
Bierni zawodowo	Renciści	1	3	9	87	67
	Emeryci	2	3	3	92	205
	Uczniowie i studenci	2	5	3	90	72
	Bezrobotni	6	18	11	65	71
	Gospodynie domowe i inni	4	20	2	74	55
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	1	9	4	86	160
	spółce właścicieli prywatnych i państwa		9	6	86	65
	sekt. pryw. poza rolnict.	1	13	10	76	219
	prywatnym gosp. rolnym		4	4	92	30
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	4	13	3	80	173
	501-750	1	8	11	81	120
	751-1000	2	8	6	84	179
	1001-1500	1	3	8	88	163
	Powyżej 1500 zł	1	7	5	87	152
Ocena własnych war. mater.	Złe	6	9	7	78	154
	Średnie	2	10	5	84	419
	Dobre	1	8	6	85	410
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	5	10	11	75	49
	Raz w tygodniu	1	8	4	86	466
	1-2 razy w miesiącu	2	10	8	80	136
	Kilka razy w roku	1	11	6	82	226
	W ogóle nie uczestniczy	4	5	5	86	106
Poglądy polityczne	Lewica	3	7	4	87	148
	Centrum	1	9	8	82	343
	Prawica	1	9	6	84	315
	Trudno powiedzieć	3	10	3	84	177